

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമാസമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ യുദ്ധകാണ്ഡേ

॥ ഏകോനചത്യാരിംശഃ സർഗഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമത്സമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

|| ഏകോനചത്യാരിംശഃ സർഗഃ ||

വാനരൈഃ സഹ ശ്രീരാമേണ സുവേലശിഖരാൽലങ്കായാ നിരീക്ഷണം

താം രാത്രിമുഷിതാസ്ത്ര
സുവേലേ ഹരിയുമപാഃ |
ലങ്കായാം ദദൃശൂർവീരാ
വനാൻയുപവനാനി ച || 6.39.1 ||

സമസൗമ്യാനി രമ്യാണി
വിശാലാൻയായതാനി ച |
ദൃഷ്ടിരമ്യാണി തേ ദൃഷ്ട്യാ
ബഭൂവൂർജാതവിസ്മയാഃ || 6.39.2 ||

ചമ്പകാശോകബകുല -
ശാലതാലസമാകുലാ |
തമാലവനസംഹരണാ
നാഗമാലാസമാവൃതാ || 6.39.3 ||

ഹിന്താലൈരർജുനൈർനീപൈഃ
സപ്തപർണ്ണൈഃ സുപുഷ്പിതൈഃ |
തിലകൈഃ കർണികാരൈശ്ച
പാടലൈശ്ച സമന്തതഃ || 6.39.4 ||

ശുശ്രൂഭേ പുഷ്പിതാഗ്രൈശ്ച
 ലതാപരിഗതൈർദ്രുചൈഃ |
 ലങ്കാ ബഹുവിയൈർദിവൈവ്യ-
 ര്ധമേന്ദ്രസ്യാമരാവതീ || 6.39.5 ||

വിചിത്രകുസുമോപേതൈ
 രക്തകോമലപൽലവൈഃ |
 ശാദ്യലൈശ്ച തഥാ നീലൈ -
 ശ്ചിത്രാഭിർവനരാജിഭിഃ || 6.39.6 ||

ഗന്ധാദ്യാന്യതിരച്ഛാണി
 പുഷ്പാണി ച ഫലാനി ച |
 ധാരയന്ത്യഗമാസ്ത്ര
 ഭൂഷണാനീവ മാനവാഃ || 6.39.7 ||

തച്ചൈത്രരഥസങ്കാശം
 മനോജ്ഞം നന്ദനോപമം |
 വനം സർവർതുകം രച്ഛം
 ശുശ്രൂഭേ ഷട്പദായുതം || 6.39.8 ||

ദാത്യഹകോയഷ്ടിബകൈ -
 ര്നന്ത്യമാനൈശ്ച ബർഹിണൈഃ |
 രൂതം പരഭൃതാനാം ച
 ശുശ്രൂവേ വനനിർദ്ധരേ || 6.39.9 ||

നിത്യമത്തവിഹംഗാനി
 ഭ്രമരാചരിതാനി ച |
 കോകിലാകുലഖണ്ഡാനി
 വിഹംഗാഭിരുതാനി ച || 6.39.10 ||

ഭൃംഗരാജാധിഗീതാനി
 കുരരസ്വനിതാനി ച |
 കോണാലകവിഘൃഷ്ടാനി
 സാരസാഭിരുതാനി ച |
 വിവിശുന്തേ തതസ്താനി
 വനാൻയുപവനാനി ച || 6.39.11 ||

ഹൃഷ്ടാഃ പ്രമുദിതാ വീരാ
 ഹരയഃ കാമരൂപിണഃ |
 തേഷാം പ്രവിശതാം തത്ര
 വാനരാണാം മഹൗജസാം || 6.39.12 ||

പുഷ്പസംസർഗസുരഭി -
 ര്വവൗ പ്രാണസുഖോന്മിലഃ |
 അന്യേ തു ഹരിവീരാണാം
 യുമാന്നിഷ്ക്വമ്യ യുഥപാഃ |
 സുഗ്രീവേണാഭ്യനുജ്ഞാതാ
 ലങ്കാം ജഗ്മുഃ പതാകിനീം || 6.39.13 ||

വിത്രാസയന്തോ വിഹഗാൻ
 ഗ്ലാപയന്തോ മൃഗദ്വിപാൻ |
 കമ്പയന്തശ്ച താം ലങ്കാം
 നാദൈഃ സ്വൈർനദതാം വരാഃ || 6.39.14 ||

കുർവന്തസ്തേ മഹാവേഗാ
 മഹീം ചരണപീഡിതാം |
 രജശ്ച സഹസൈവോർധ്വം
 ജഗാമ ചരണോത്ഥിതം || 6.39.15 ||

ഋക്ഷാഃ സിംഹാശ്ച മഹീഷാ
 വാരണാശ്ച മൃഗാഃ ഖഗാഃ |
 തേന ശബ്ദേന വിത്രസ്താ
 ജഗ്മുർഭീതാ ദിശോ ദശ || 6.39.16 ||

ശിവരം തു ത്രികൂടസ്യ
 പ്രാശു ചൈകം ദിവിസ്സൃശം |
 സമന്താത് പുഷ്പസംഹരണം
 മഹാരജതസന്നിഭം || 6.39.17 ||

ശതയോജനവിസ്തീർണം
 വിമലം ചാരുദർശനം |
 ശ്ലക്ഷ്ണം ശ്രീമൻമഹച്ചൈവ
 ദുഷ്പാപം ശകുനൈരപി || 6.39.18 ||

മനസാപി ദുരാഭോഹം
 കിം പുനഃ കർമണാ ജനൈഃ |
 നിവിഷ്യാ തസ്യ ശിവരേ
 ലങ്കാ രാവണപാലിതാ || 6.39.19 ||

ദശയോജനവിസ്തീർണാ
 വിംശദ്യോജനമായതാ |
 സാ പുരീ ഗോപുരൈരരുച്ചൈഃ
 പാണ്ഡുരാംബുദസന്നിഭൈഃ |
 കാഞ്ചനേന ച ശാലേന
 രാജതേന ച ശോഭതേ || 6.39.20 ||

പ്രാസാദൈശ്ച വിമാനൈശ്ച
 ലങ്കാ പരമഭൂഷിതാ |

ഘനൈരിവാതപാപായേ
മധ്യമം വൈഷ്ണവം പദം || 6.39.21 ||

യസ്യാം സ്തംഭസഹസ്രേണ
പ്രാസാദഃ സമലക്യതഃ |
കൈലാസശിവരാകാരോ
ദ്യശ്യതേ ഖമിവോൽലിഖൻ || 6.39.22 ||

ചൈത്യഃ സ രാക്ഷസേന്ദ്രസ്യ
ബഭൂവ പുരഭൂഷണം |
ശതേന രക്ഷസാം നിത്യം
യഃ സമഗ്രേണ രക്ഷ്യതേ || 6.39.23 ||

മനോജ്ഞാം കാഞ്ചനവതീം
പർവതൈരുപശോഭിതാം |
നാനാധാതുവിചിത്രൈശ്ച
ഉദ്യാനൈരുപശോഭിതാം || 6.39.24 ||

നാനാവിഹഗസംഘൃഷ്ടാം
നാനാമൃഗനിഷേവിതാം |
നാനാകുസുമസമ്പന്നാം
നാനാരാക്ഷസസേവിതാം || 6.39.25 ||

താം സമൃദ്ധാം സമൃദ്ധാർഥാം
ലക്ഷ്മീവാൻ ലക്ഷ്മണാഗ്രജഃ |
രാവണസ്യ പുരീം രാമോ
ദദർശ സഹ വാനരൈഃ || 6.39.26 ||

താം മഹാഗൃഹസംബാധാം
ദൃഷ്ട്വാ ലക്ഷ്മണപൂർവജഃ |

നഗരീം ത്രിദിവപ്രഖ്യാം

വിസ്മയം പ്രാപ വീര്യവാൻ || 6.39.27 ||

താം രത്നപൂർണാം ബഹുസംവിധാനാം

പ്രാസാദമാലാഭിരലക്യതാം ച |

പുരീം മഹായന്ത്രകവാടമുഖ്യാം

ദദർശ രാമോ മഹതാ ബലേന || 6.39.28 ||

|| ഇത്യാർഷേ ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ

യുദ്ധകാണ്ഡേ ഏകോനചത്വാരീംശഃ സർഗഃ ||